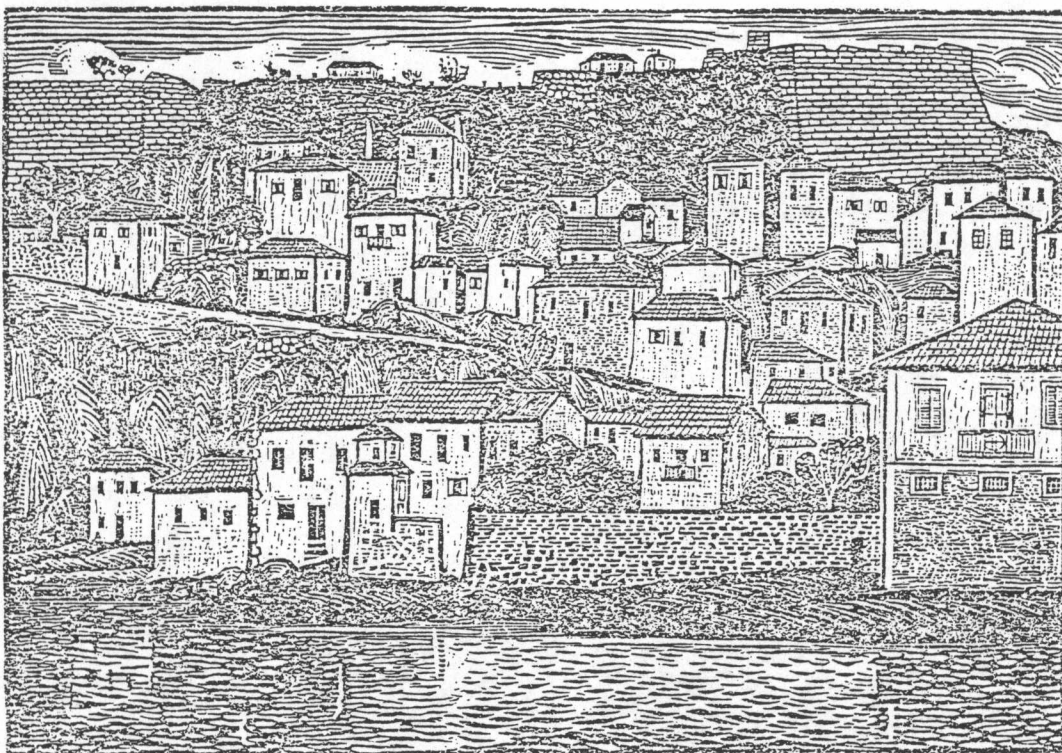

γη και ελευθερία

ΤΕΥΧΟΣ 2

Τροιζηνία

φλεβάρης '98

Πρόκειται για ένα τοπικό δελτίο όσον αφορά την εμβέλεια ανάγνωσής του. Φιλοδοξία είναι να σταματήσει να εκδίδεται στην περίπτωση που μια συνθήκη ελεύθερης δικτύωσης πολιτών συμβαδίζει τόσο με την άμεση δημοκρατία όσο και με την αναζήτηση της οικουμενικής κοινωνίας με θεσμούς αποφάσεων για τις οποίες θα ισομετέχουν οι ίδιοι οι πολίτες. Το ζητούμενο δηλαδή είναι η πολιτική ως εντός ουσίας πράξη: η πρόσωπο με πρόσωπο συναποφάνση και μια οικονομία ανάλογη με την δημοκρατία αυτήν. Ο δήμος με την αρχαιοελληνική έννοια της λέξης ως κύτταρο συγκρότησης της κοινωνίας μέσω της συννομόσπονδης δικτύωσής του με κάθε ανάλογο πυρήνα ζωής - ο οποίος επανασυγκρο-

τεί τους θεσμούς από τα κάτω - αποτελεί την πλέον αληθινή εκφραση της πολιτικής ζωής στις ανθρώπινες δυνατότητες.

Η αρμονία ατομικού και κοινωνίας προϋποθέτει τη δημιουργία, στήριξη και ανάπτυξη θεσμών αλληλεγγύης οι οποίοι δεν κατευθύνονται από ιεραρχμένες έως ιεραρχικές δομές αλλά από μια τουλάχιστον ρητή ισοτιμία και αμοιβαία διαλεκτική συνύπαρξη και οργάνωση. Το ζεπέραςμα των ρόλων, οι οποίοι τείνουν στη διαρκώς μεταβαλλόμενη κατάσταση να περιχαράκωνουν όλους κι όλες σε πλασματικές κατηγορίες επαγγελματικές ή όχι, είναι κι αυτή μια δυναμική η οποία συνεπικουρεί αν όχι καθορίζει το παρόν-μέλλον

από μια τέτοια οπτική γωνιά. Η ιεραρχία ως θεσμική πράξη αλλά και ως "αυτοπό-
δακτη" αξία τεκμηριώνεται ως μόνιμος
θιασώτης της ζωής που με τη σειρά της
γίνεται αποστολή "μα διατεταγμένη
υπηρεσία. Έτσι, στο έντυπο δελτίο αυτό,
οι προτάσεις, οι θέσεις για τους κοινωνι-
κούς θεσμούς βρίσκονται πέρα από την
ιεραρχική, συγκεντρωτική οργάνωση αλλά
και πέρα από την εξατομικευμένη "λύση"
η οποία διαγράφει την κοινωνία, επι-
τείνει το κοινωνικό αδιέξοδο σταθερο-
ποιώντας τις εκμεταλλευτικές, ιεραρχικές
σχέσεις. Η εργασία, η παιδεία, η οικονομία
η τοπική κοινωνία, η φύση μακριά από
την ανθρωποκεντρική αλλά και βιοκεντρι-
κή σκέψη στα πλαίσια μιας ολιστικής -
-εν δυνάμει- προσέγγισης και ερμηνείας
θα έχουν τη θέση τους στο δελτίο. Πιο συ-
γκεκριμένα το κράτος ως ο υπεργραφειο-
κρατικός μηχανισμός εναπόθεσης των
ευθυνών της κοινωνίας, η τοπική "αυτο"-
διοίκηση ως διαμεσολαβητικός, εξουσιασι-
κός θεσμός, η εργασία μέσα από τη δαιδα-
λώδη οικονομία της αγοράς, η "παιδεία"

ως μηχανισμός κατασκευής υπηκόων, η
καταστροφή της φύσης ως απόρροια
μιας συγκεκριμένης δομής, της εξουσίας
και του κέρδους αντίστοιχα. Η ελάχιστη
λοιπόν αυτή βούληση στοχεύει άμεσα
στη συμβολή για τη δημιουργία μιας τοπι-
κής κίνησης πολιτών ως άμεσο βήμα
ελεύθερου διαλόγου για την αποδόμηση
των ιδίων των θεσμών και για την ανα-
δημιουργία τους στη βάση αντιιεραρχικών
δομών. Ορθολογικοποιώντας τις παραδοσια-
κές μορφές αλληλεγγύης σε θεσμικό και
οικονομικό επίπεδο και συννομοσπονδα
δικτυώνοντας τις πρωτοβουλίες ενάντια
στην εξουσία και το κεφάλαιο είναι το
βήμα όχλη για τον παράδεισο αλλά για έναν
κόσμο όπου ο καθένας
κάτι θα 'χει να

Π(ΟΙ)ΕΙ.

γιώργος κυριακού, γαλατάς τροιχινίας
τηλ. 26166

Θεμάτα :

- * η συγκρουση και ο αχωνας
μπροστα στο φασμα
της τοπικης αυτοδιευθυνσης
(το ζήτημα με τις
ιχθυοκαλλιερχειες)
- * Ο τοπικος τυπος
- * Εκπαιδευση :
ωρολοχιο προγραμμα
το συμβολο
της ιεραρχημενης ζωης
- * η σελιδα του τσιτςικα

Η σύγκρουση και ο αγώνας μπροστά στο φάσμα της τοπικής αυτοδιοίκησης

«αξιοποίηση-ανάπλαση-εκσυγχρονισμός» το τρίπτυχο ιδεολόγημα της εξουσίας

Στατισμένοι έως και αμήχανοι γινόμαστε μάρτυρες φραστικών μέχρι και ρεαλιστικών συγκρούσεων, τόσο σε καθημερινό όσο και σε περιόδους κρίσης, ανάμεσα σε ρόλους, ομάδες συμφερόντων, επαχθήματα, στα όρια του τοπικού περιγύρου. Η έντασή τους - πολλές φορές - αλλά και ο περιορισμένος - στα όρια του μηδενός - κοινωνικά χαρακτήρας τους μας βρίσκει ολοένα και πιο αδύναμους να παρεμβούμε με θετικές για το σύνολο της κοινωνίας εξελίξεις. Τα αποτελέσματα παραμένουν δέσμια της καταστρατήγησης του δημότη προς χάρη της κρατικής διευθέτησης, της Αεθλασίας του κοινωνικού προϋπολοίπου, της ιδιωτικής, της ανάδειξης/αναύσης πολιτικών και οικονομικών χειραγωγών και μιας νεκρικής σιωπής απέναντι σε πραγματικά απειλημένους στη δίνη της νεοφιλελευθέρης συναίνεσης. Κυριαρχεί δηλαδή ένα επίπεδο διακανονισμού κυρίων οι οποίοι λυμαίνονται τις αποφάσεις που έχουν να κάνουν με την ίδια μας την ζωή επιπλέον άμεσα για το σήμερα. Με τον αέρα που αναπνέουμε, με το νερό που πίνουμε, με τις τροφές, με το δημόσιο χώρο, με την εφφασία, με το χρόνο.

«Ανάπτυξη ή θάνατος» είναι το σύνθημα επί του οποίου η εξουσία στερεοποιεί τις δομές και τις αποφάσεις της. Για αξιοποίηση μιλούν οι σφουγκροκωλλάριοι των υπουφείων, για ανάπλαση οι αναξιοπρέπεις υπηρέτες των ερχοτάβων, για εκσυγχρονισμό οι δουλοπρέπεις υπάλληλοι της Παγκόσμιας Τράπεζας, αποθρασυμένοι από την πολιτική μας ένδεια, ενδυναμωμένοι από την αδυναμία να αναπτύσσουμε ως ισότιμοι πολίτες λογαίο και εργο για την αυτοδιοίκηση της

ζωής μας. Γιαυτό και οι επιλογές των επιτελαρχών της διοίκησης/οικονομίας βρίσκουν τον κατάλληλο ίσως χώρο και χρόνο ναπραγματώσουν τις αποφάσεις τους καταστρέφοντας ότι έχει μείνει άχρηστο στη φύση και ότι έχει απομείνει κοινοτικό στην κοινότητα.

Οι αντιστάσεις

Ενίοτε οι κάτοικοι των τόπων δημιουργούν κινήσεις ή κινήματα, άλλες φορές απέναντι, κι άλλες φορές ενάντια στις αποφάσεις που παίρνονται έξω από αυτούς για αυτούς Αιτήματα, διεκδικήσεις, παρεμβατικές ενέργειες, συλλογή, καταλήψεις συγκρούσεις με τις δυνάμεις καταστολής του κράτους απηχούσαν στην παράδοση του κοινοτισμού με την όποια μορφή του, αλλά των κοινωνικών αγώνων παρομοίως. Αρσενιότητες που αντιστοιχούν στο «κοινό καλό» των προηγούμενων κοινωνιών όπως αυτό ορίζονταν, με πρωτεύουσα για το σύνολο της κοινωνίας δημασία, και το οποίο έμοιαζε μάλλον με πιο χειροπιαστό ιδανικό. Η περίπτωση της Καρύστου το 1978 (κινήσεις ενάντια στην εγκατάσταση πυρηνικού αντιδραστήρα), του Καλαμά Θεσπρωτίας (για την εγκατάσταση βιοχημικού καθαρισμού των λυμάτων από τα Ιωάννινα) το 1988, στο Κουρούπητο Χανίων το '86, '87, ... (για τη μεταφορά του χωριού σε σκουπιδότοπο του νομού), στην Αραβυσσό έξω από τη Θεσσαλονίκη (κινήσεις - ιδιαίτερα δυναμικές - ενάντια στην απόφαση του ΟΥΔΕΝΕΣ.ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ για τη υδροδότηση της πόλης από το ποτάμι του χωριού το '91 όπως και του Αστακού στην Αιτωλοακαρνανία χωριό το οποίο προέβλεπε για χώρο εγκατάστασης τοξικών απο-

βλήτων από χημικά ερχοστάσια της Ευρώπης, το '92-93, στο Πουρί του Βόλου (ενάντια στην τσιμεντοποίηση του ρέματος Κραυσίδωνα).....

και πρόσφατα στα χωριά του Στρυμώνα και ιδιαίτερα τα χωριά Βαρβάρα και Ολυμπιάδα τα οποία και αντιστέκονται με πολλά μέσα στις αποφάσεις του κράτους (πολυεθνική ΤΥΧ-ερχοστάσιο επεξεργασίας χρυσού, καταστροφή της φύσης τοξικά απόβλητα). Οι περιπτώσεις αυτές ανάμεσα σε πολλές άλλες που δεν αναφέρθηκαν προβάλλουν το ζήτημα μιας απλής διαφωνίας με την κεντρική εξουσία ξεδιπλώνοντας κινητοποιήσεις, ταύρες συνελεύσεις πλησιάζοντας πάντα σε ένα απωθημένο όνειρο: την ανάληψη της ζωής από τα χέρια των κατοίκων. Το ίδιο και οι κινητοποιήσεις ενάντια στην εγκατάσταση του εργοταξίου της ΑΓΕΤ στη χερσόνησο των Μεθάνων μαρτυρούν πως τίποτε δεν έχει σβήσει από το χάρτη των διεκδικήσεων. Αιτήματα, διεκδικήσεις μακριά και πέρα από τη στενή αντίληψη του οικονομισμού, ξεπεταχονται (όνται) δυναμικά αγγίζοντας θέματα όπως φύση, εργασία, υγεία, αυτοδίκαιη μέσα από τη δυναμική του ίδιου του κόσμου. Τα κόμματα και οι παράγοντες σχεδόν θεατές αυτής της σύγκρουσης μονίμως στη θέση του πυροσβέστη και διακινώντας το ρόλο του επίδοξου διαχειριστή του κεντρικού σχεδιασμού παραγκωνίζονται στην προσπάθειά τους να εντάξουν τους αγώνες μέσα στα πλαίσιά τους. Σ' όλες αυτές τις περιπτώσεις ελλείποντος ή μειζονος σημασίας δεν δόθηκε ποτέ η προτεραιότητα στη δημιουργία άλλων πολιτικών δομών για τη λήψη των αποφάσεων μειωμένη συμμετοχή των κατοίκων στις περισσότερες περιπτώσεις η-επι της ουσίας-δημοκρατία, ταυτίζεται με την αυθόρμητη, πολιτιστική, δημιουργική

έκφραση και συμμετοχή των ανθρώπων αυτό που οι άθλια κομματικοί καθοδηγητές ονομάζουν "όχλο". Ετσι, παρόλη την αναφιόβητη πείρα αυτής της διαχρονικής, διατωπικής κινητικότητας και αντιπαράθεσεων δεν υπήρξε μια ομόθυμία για τη δημιουργία θεσμών άμεσης δημοκρατίας με προοπτική οργανικών συνεργατικών σχέσεων ανάμεσα στις κατα τόπους κοινωνίες.

Από τη μια ο τοπικισμός ως
α) αγώνας εντός διοικητικών ορίων
και μόνο αυτών θ) ρητή-πολλές φορές-
έκφραση αδιαφορίας από την μερίδα των κινητοποιημένων κατοίκων για το εάν το πρόβλημα-αγία κινητοποίηση-θα μετατεθεί σε άλλο τόπο. Από την άλλη η έλλειψη αμφισβήτησης των ιεραρχικών/ιεραρχημένων δομών, δηλαδή η συναίνεση και επιμονή των αντιστεόμενων να αγωνίζονται μέσα από δομές εξουσιαστικές παρόμοιες μ' αυτές που παίρνουν αποφάσεις για τη ζωή τους. Συνεπεία και των δυο παραμέτρων είναι η εξώθηση στην επιφάνεια εκείνων των ανθρώπων οι οποίοι εκμεταλλεύτηκαν τις προσωρινές πρωτοβουλίες τους σε κινητοποιήσεις ως ένσημα για τη διεκδίκηση ρόλου παράγοντα. (Είναι σύνηθες φαινόμενο να χινοται δημαρχοι, σύμβουλοι μεχρι και νομάρχες-φωτίου, δημαρχοι Κεραινίου επικινετοποιήσεων για τη Χαλβούζα, νυν νομάρχης Πειραιά-άνθρωποι οι οποίοι με δεδομένο κι όχι αμφισβητήσιμο ρόλο πήραν μέρος σε διάφορους αγώνες)
Ετσι, οι επεμβάσεις του κράτους με την απο **φραστική** βοήθεια της Αστυνομίας και των Δικαστηρίων που νομιμοποιεί τα ιδιωτικά συμφέροντα συναντούσε στο όριο αυτών των αγώνων ένα κλίμα φόβου, αποχήτευσης, διεκδίκησης των ελαχίστου, αλλά κυρίως

έναν ατομικό κατακερματισμό. Η εξέλιξη περίπου είναι γνωστή: τα ανταποδοτικά ωφέλη πχ για την Προλεμαίδα από τη ΔΕΗ, για τη Δραπετσώνα από την ΑΕΧΕΠΛΙΝΑΣΜΑΤΩΝ, για τις κοινότητες γύρω από τα Σητά από την εταιρία της εγκατάστασης του αεροδρομίου κτλ... κτλ... μέτρα για την ύφανση, δημιουργία "κοινοφελών" έργων χρήματα στους Ο.Τ.Α κτλ... κτλ. Δηλαδή κατάληξη σε μια खुδία οικονομιστική αποτίμηση της ζωής δίχως να λογαριαστεί το γεγονός της πολιτικής ομηρίας όλων των κατοίκων. Επίσης δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι στα πρώτα αυτών των αχώνων μελετήθηκαν και εκπονήθηκαν "διαφρεβές" όσον αφορά τον έλεγχο του πληθυσμού από την άποψη α) της αστυνομικής καταστολής - ετοιμότητας (σχέδιο αστυνομίας, στα χωριά του Σερμυώνα Νοεμβρίου '47) β) της προπαγάνδας (Μ.Μ.Ε. συστηματικό "θάψιμο" και "άδωτη" από τα μέσα μαζικής αποβλάκωσης γ) των οικονομικών μέτρων αποκατάστασης για την αντιμεύωση των εντάσεων και των "δημιουργία" συναινετικού ρεύματος στις αποφάσεις.

Οι τοπικές λοιπόν συγχροώσεις που φαίνεται πως αφορούν μόνο αυτούς οι οποίοι τις πραγματοποιούν δεν είναι παρά το όριο της δικής μας εναπόθεσης ενθύνων για ζητήματα που αφορούν όλους. Δίχως θετικού ισότιμης συμμετοχής, χωρίς τη διεκδικητική του για όλα τα δημόσια ζητήματα καθίσταται το πλέον εύκολο ο καθείς να μετατρέπεται σε υπήκοο-θεατή αποφάσεων και η κοινωνική σύγκρουση να αποκλιμακώνεται σε έναν επαγγελματικό-συντεχνιακό πόλεμο.

ΤΑ ΟΙΚΩ

ΕΝ ΔΙΝΩ...

Τα τέλη του Οκτώβρη, η κινητοποίηση των κατοίκων του Βαθέος Μεθάνων ενάντια στην εγκατάσταση κλούβιων της εταιρίας "Κυκλαδικές Ιχθυοκαλλιέργειες ΑΕ" στον όρμο Θυμίου της χερσονήσου, έλαβε της συγκεκριμένες διαστάσεις της σύγκρουσης μεταξύ ντόπιων επαγγελματιών και της εταιρίας. Στα φύλα η κεντρικά του τοπικού τύπου έμεινε η σύγκρουση η οποία δεν αφορά παρά μόνο τους λίγους παράδες, την εταιρία και κυρίως τους επιδοξους επαγγελματίες της παραλίας (αχροτεμάχια, ταβερνάς, φραπέδάδικα, hotels, rooms ή όα αλλο έχει να επιδείξει μια τουριστικοποιημένη φαντασιοπληξία) καθώς και πιθανότατα επαγγελματίες της πιθανότατης διάνοιξης δρόμων (ΤΟΒ και τα μυαλά στα έργα).²

Το θέμα όμως έχει διαστάσεις οι οποίες αγγίζουν τόσο την ευρύτερη γεωγραφική περιοχή σ' αντιδιαστολή με την διοικητικών ορίων επικράτεια όσο και το σύνολο των κατοίκων-πολιτών σ' αντιπαράθεση με τη λήψη αποφάσεων από τα θεωρικά όργανα του κράτους (υπουργείο, νομαρχία, λιμεναρχείο κλπ) Ο πολυλόκος συνδυασμός διαστάσεων του ζητήματος αφορά επί της ουσίας τον καθένα-καθεμία. Κατ' αρχήν μιλάμε για κατάληψη χώρων στη θάλασσα και σιμ στερία οι οποίοι ανήκουν σε όλους. Χώροι οι οποίοι προς εκμετάλλευσιν ιδιωτών μετατρέπονται σε βιομηχανοποιημένες αλιευτικές

ζώνες. Αν ληφθεί υπ' όψιν αυτό το οποίο υπογραμμίζει η εφημερίδα ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ (Νοεμ' 97) - επικυρώνοντας την ανύπαρκτη ουδετερότητα της - για "μονοπωλιακή θέση των ιχθυοκαλλιεργητών στην ευρ. αγορά" όσο και "για τα τεράστια κέρδη σε σχέση με τα επενδύμενα κεφάλαια" (τίσιρος 5 δις. δραχμές το χρόνο σύμφωνα μ' αυτά που ακούστηκαν στη συγκεντρωση στα Μεθάνια - εφημ. ΚΑΛΑΥΡΙΑ Νοεμ' 97) τότε οι ιδιοκτήτες έχουν αρκετά σημαντικούς λόγους κέρδους προκειμένου να ενισχύσουν τις δραστηριότητες τους στις παράκτιες περιοχές. Η εγκατάσταση τους είναι θέμα σήμερα το οποίο αφορά τις υπηρεσίες της κρατικής γραφειοκρατίας κι όχι το σύνολο της κοινωνίας του τόπου που θίγεται από πολλές πλευρές.

Ετσι λοιπόν στην κατ' εφημεριόμ συνέντευξη των Μεθάνων κυριαρχήσει η τοπική και η (απόφαση ή παρούσα) κρατική γραφειοκρατία. Προσανατολισμένο τοπικιστικά και εντός διοικητικών γεωγραφικών ορίων (οι κάτοικοι και ψαράδες της Καλλιονίς ή της Τακτικουπόλης δεν έχουν άρραγε εντύπωση ή και δικαίωμα λόγου απέναντι στο Ίζημα;) το συμβούλιο παραχόντων με θέα προς τον κόσμο που συμφέρει ως ακροατήριο επέβαλε διαδικασίες προαποφασισμένες. Η εκλεγμένη γραφειοκρατία έχοντας το ρόλο του διαμεσολαβητή-προστάτη και καταγγέλλοντας τα προφανή (περιβαλλοντική καταστροφή, καταπάτηση δημοσίου χώρου, κίνδυνος για τη ναυσιπλοΐα) διατύπωσε επικρι-

δυνες αιχμές για την απασχόληση (sic!) -βλέπε εκμετάλλευση- μεταναστών σ' αντιπαράθεση με τους ντόπιους. Χρησιμοποιώντας τοπικιστικές-εθνικιστικές κορώνες με τις οποίες ξελαρυγγιάζονται όλοι οι εθνοπατέρες-ερχατοπατέρες προστάτες της πατρίδας μπροστά σ' έναν ανελέητο οικονομικό-πολιτικό σιδηρικό το οποίο θυσιάζει τους ανθρώπους στο κέρδος. Αποφεύχουν ρητά οι τοπικοί προστάτες όπως και οι περισσότεροι να θέσουν ή να κατανοήσουν ότι το Ίζημα το οποίο εκδηλώνεται εντονότερα στο περιβαλλοντικό και εργασιακό ότι προσέρχεται μέσα από τα σπλάχνα του συστήματος εκμετάλλευσης και χειραγώγησης ανθρώπου σε άνθρωπο.

Ανταποκρίνεται αυτή η υπεψυχή στην τάση απομάκρυνσης να αντιληφτώμε πως κάθε φυσικό τοπίο κάθε γωνιά αυτής της γης και θάλασσας αποτελεί ένα πεδίο εφαρμογών τύπων για τη συσσώρευση του κέρδους κι όχι την επιβίωση, αδυνατούμε να καταλάβουμε ότι κάθε άνθρωπος θεωρείται μια παραγωγική μηχανή ή ένα εργαλείο που απλά χρειάζεται. Γιατί και χωρίς πολλή ευφροσύνη είναι κατανοητό ότι στο όνομα του χρήματος, ο μετανάστης (σκλάβος για κάθε τσέπη) είναι προτιμότερος από τον ντόπιο ο οποίος - κι αυτός -

- και με την απειλή της απόλυσης "πρέπει" να εργαστεί "χωρίς πολλές-πολλές απαιτήσεις".

«**απέλαση-απόλυση**» να λοιπόν το δίδυμο της ασφάλειας του ντόπιου εργοδότη. Ετσι αβασάνιστα και χωρίς περιστροφές οι ίδιοι οι μετανάστες μπαίνουν

στο ίδιο στοχαστρο ερήμην μας ολιστική κρίσης διαπίστωσης ότι για την περιβαλλοντική καταστροφή αλλά και για την εκφείλιξη των ανθρώπων είναι υπεύθυνες οι πολιτικές και οικονομικές δομές - το κράτος και το κεφάλαιο στη δυναμική της εξέλιξής τους. Γι' αυτό και σύμφωνα με την γάλα δυναμική των ανωπακτών "λαϊκών" συνελεύσεων ο δήμος δηλαδή ο λαός, τα πρόσωπα είναι κομμάτσος στη διαδικασία αποφάσεων. Είναι εφικτό να προσπαθήσουμε για τη δημιουργία του θεσμού της λαϊκής συνέλευσης όλων των κατοίκων - μόνιμων και όχι - με άμεση δημοκρατία, έτσι ώστε να παίρνουμε αποφάσεις για όλα τα ζητήματα είτε οικονομικά είτε περιβαλλοντικά είτε εργασιακά. Η αμφισβήτηση ρητή και έμμεση των ρόλων κι όχι των προσώπων (πχ πρόεδρος, νομάρχης, λιμενάρχης κλπ) δίνει το εναύσμα για τη δημιουργία μιας αυτοδιοικούμενης κοινότητας, συνεργατικής και βιώσιμης.

Το εύρημα πως για το αναπτυξιακό τρίπτυχο: εκσυγχρονισμός - αξιοποίηση ανάπλαση σημασία έχει το συνάλλημα και οι εξαγωγές για να καλυφθούν οι οικονομικές τρύπες κι όχι οι άνθρωποι ζωές, ο μόχθος, η φύση. Το χειρότερο δείγμα της συρροής αυτής αποκτά την πολιτική του διάστασης. Το κενό από τη μεριά των πολιτών (δημόσιος λόγος και έργο ισορροπίας) καταλαμβάνουν οι ισχυρότεροι

στον θεό τους κι από αυτούς οι πλέον επιτήδιοι να επηρεάσουν τις αποφάσεις προκειμένου να αποκομίσουν οικονομικά ωφέλη (οι μιν) και πολιτικά (οι δε). Έτσι και στο όνομα της εθνικής οικονομίας ντόπιοι και μετανάστες ξεβουρμίζονται (μισθός, ασφάλιση, μετρά προστάσιας, ωράριο) Στην συνθήκη της νεοφιλελεύθερης συναίνεσης το θαλάσσιο περιβάλλον γίνεται ο βούρκος για κάθε μορφή ζωής - συμπεριλαμβανομένου και του ανθρώπου.

Οι "προκλήσεις" (ανάπτυξη ή θάνατος)

Πρέπει να σημειωθεί πως κάθε σχέδιο οικονομικής ανάπτυξης έντεχνα αποκρύπτει την πρόθεση της οικονομικής μεχένωσης (για ολίγους) θέτει εν μέσω ψευδοφελών (για τους πολλούς) το οριακό δίλημμα: **ανάπτυξη ή θάνατος**. Η μεταφράση του στην καθημερινή διάλεκτο έχει διαφορές διακυμάνσεις του διλήματος: **το δεχόμαστε ή πεινάμε**. Έτσι τόσο στην περιοχή όσο και στην υρόληνη επαρχία μπήκαν κατά καιρούς του διλήματα για τη χρήση λιπαρών, φαρμάκων (ακόμα και αναφορευμένων κατά πως ακούγεται), νέες καλλιέργειες (ξεχέρωμα όλων των παραδοσιακών και κτιότερων καλλιέργειών) αυτοκομικά (τα χρυσά κοντάλια και τα θαλασσινά δάνεια), θερμκήνισα κλπ κλπ. Μμεσα σ' αυτόν τον αναδυόμενο μύθο παντσειδούς προσανατολισμού, οι κίτυο-καλλιέργειες μπροστά στην ήδη ή εν εξέλιξη φτώχεια φάνηκαν ως μια πιθανή διέξοδος στην ανεργία και την οικονομική κίνηση. Παρ' όλα αυτά δεν δραστηριοποιήθηκαν ούτε κοινοτικά

ούτε συνεργατικά αλλά ιδιωτικά με
εργάτες φτηνούς και ανταλλάξιμους.
Παράλληλα επιτείνουν με την παρου-
σία τους στον αφανισμό των ψαριών
και κυρίως των πιο φτωχών (μικρά
πλευρένια, οικογενειακές μονάδες)
όχι μόνο στο θέμα της διάθεσης ψαριού
αλλά και μέσα από δυσκολίες οι οποί-
ες εκτορίζουν τόσο από ειδικούς
όσο και από τους ανθρώπους που
η θάλασσα αποτελεί την καθημε-
ρινή τους (σημαντική μείωση
του πληθυσμού των ψαριών, μεγα-
λύτερη δυσκολία στο ψάρεμα, παρού-
σα δελφινιών πέρα από τα συν-
θιθέμενα - τα κλουβιά αποτελούν πόλο
έλξης) Ταυτόχρονα οι τροφές οι οποίες
προκαλούν τεχνητή παχυνση των
ψαριών (περισσότερο κέρδος) δημιουρ-
γούν προβλήματα τα οποία αφορούν
τον υπερτροφισμό της θαλάσσιας χλω-
ρίδας και την έλλειψη κατασυνεχίας
οξυγόνου στο νερό. Η ποιότητα της
τροφής (πολλά λιπαρά) αλλά και η
χρυσή σημαντικά έχει υποχωρήσει.
Τροφές συνθετικές ανεξέλεγκτα προσφε-
ρόμενες στα κλουβιά, ενώ ταυτόχρονα
οι παλιές χίνονται δυσπρόσιτες ή
απολλίσαστες λόγω δυστομίας για
κατοίκους και επισκέπτες. Ο παράγοντας
κέρδος ο οποίος συνδέεται την "ανα-
πτυξη" μηρρεί να στηρίζει ότες αυτές
τις μορφές καταλήστευσης του φυ-
σικού πλούτου⁵ και των θετικών
δημιουργιών της κοινότητας. Η τοπική
οικονομία πολυπλοκή, ήπια και δημιουρ-
γική στηρίζόμενη από παραδοχή

στην κοινότητα του τόπου, φθινώντας
σ' όλες τις μορφές και της δραστηριό-
τητας μετατρέπεται σε στείρα πα-
ροχή υπηρεσιών ελεγχόμενων είτε
από ιδιώτες είτε από θεσμικά όργανα
μεγαλώνοντας την οικονομική ανι-
σότητα. Ο πολιτιστικός πλούτος
της κάθε κοινότητας (γλέντι, τραγούδι,
χοροί...) άμεσα δεμένος με τη
εργασία στο ιδιαίτερο τοπίο τείνει
να εξομοιώνεται με την αστική, αρρο-
σωση κουλτούρα του χρήματος, της
κατανάλωσης, της εκτόνωσης, της ιδιω-
τευσης. Τα ζητήματα υγείας από ρύπαν-
ση και τροφές παίρνουν δευτερεύουσα
σημασία εντασσόμενα στις ιδιωτικές
υποθέσεις (ο "δικός μας" γιατρός, η υγιεινή
διατροφή στο σπίτι⁶ μας, κτλ)
Ζητήματα παιδείας και εκπαίδευσης,
τέχνης και τεχνικής, πολιτισμού και
ψυχαγωγίας, εργασίας και δημιουργίας,
οικονομίας και βιωσιμότητας, πολιτική
και συναποφασίση ξεδιπλώνονται
μ' αφορμή ένα ζήτημα που φανερώνει
να παρμένει αόρατο στο βάθος που
οι χρυσοπληρωμένοι ειδικοί, οι επαγγελμα-
τίες ιδιότροποι βρίσκουν τη χρυσή
τομή στα συμφέροντά τους. Ο Σαρωνι-
κός κόλπος η Τροιζηνία όπως και κάθε
άλλος τόπος η θάλασσα δεν ανήκει
παρα μόνο σ' αυτούς που τον κατοι-
κούν σε μια σχέση συνεργασίας τόσο
των ιδίων όσο και με τη φύση. Ισως
αποτελεί και το μονόδρομο στην
προσπάθεια ξεπεράσματος της κρίσης
η οποία αγγίζει βαθιά τον άνθρωπο

που αρχικα συνδέει τη φύση με την καταστροφή, την οικονομία με τη φτώχεια ή το κέρδος, την πολιτική με την κατάληψη θέσης ή την εναπόθεση της ευθύνης του και τη ζωή του με το φιλοτομαρισμό. Η δυσκολία για μια κοινωνική λύση (αποφάσεις στα χέρια του δήμου (= λαός) μέσα από συνελεύσεις) ίσως φαίνεται μακρινή κι ίσως φτωχή από μόνη της. Παρ' όλα αυτά ως πολιτική πράξη είναι αναγκαία, στρέφεται προς την εξέλιξη μιας ευημερίας για το σύνολο της τοπικής κοινωνίας και για την οικουμενική πραγματικότητα που την περιβάλλει και επηρεάζεται από αυτήν.

1. Η κοινότητα Μεγαλοχωρίου λαμβάνει 1000.000 δραχ. το χρόνο μίσθωμα από κάθε εγκατάσταση (ΚΑΛΑΥΡΙΑ, ΝΟΕΜΒ. '97)

2. Προβληματισμός... του ΕΟΤ και θέσει για τα ιχθυοτροφεία (ΚΑΛΑΥΡΙΑ, ΟΚΤΩΒΡΗΣ '97)
εδικα αυτές για την αξιοποίηση (στη σελίδα 2)

3. Απαντήσεις αρμοδίων Υπουργείων για τη μονάδα των μεθάνων.
(ΣΑΡ. ΒΗΜΑ, ΝΟΕΜΒΡΗΣ '97)

4. Στη γενικότερη εικόνα των ιχθυοτροφείων πρέπει να προστεθεί και η πλύση δικταίων από τα κλουβία με ισχυρά απορρυπαντικά μπροστά και μέσα στη θάλασσα

5. Κάποιοι μιλούν για το περίφημο Ποσειδώνιο φύκι - σημαντικό για το οικοσύστημα της θάλασσας και το οποίο κινδυνεύει ή απλά δεν υπάρχει

Παρατίθεται ένα απόσπασμα από το αρχείο της CNT-FAI (Εθνικής Εργατικής Συνομοσπονδίας - Ιβηρικής Αναρκατικής Ομοσπονδίας) Προκειται για ένα μικρό ντοκουμέντο μέσα από την περιγραφή των βημάτων της αυτοδιευθυνόμενης κατά το μεγαλύτερο τμήμα Ισπανίας του 1936-37 που αφορά τους ψαράδες του χωριού Βιλιανουέβα ν Γκαθρού. Η περίοδος της εφέντερης συλλεκτιβοποίησης - κοινοτικοποίησης της οικονομίας εν μέσω "εμφυλίου" πολέμου είναι από τα πιο χαρακτηριστικά δείγματα των ανθρώπινων δυνατοτήτων και της παράδοσης του συνεργατικού πολιτισμού.

Πηγή: «Ο ΙΣΠΑΝΙΚΟΣ "ΕΜΦΥΛΙΟΣ" ΠΟΛΕΜΟΣ
ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ»
Ρόντολφ Φόκερ - CNT-FAI
Εκδόσεις ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Οι ψαράδες.

Στον κλάδο της αλιείας και στα παρεμφερή επαγγέλματα υπάρχουν 300 μέλη της CNT. Πριν την επανάσταση, ελέγχονταν από τους εργοδότες και το Κράτος. Στο μέρος αυτό βρίσκουμε 14 βάρκες από τις λεγόμενες μπόους, στις οποίες μπορούν να εργαστούν 8 άντρες, 7 άλλες, χωρητικότητας 16-18 ατόμων και 40 περίπου χωρητικότητας 2-3 ατόμων. Ενα μέρος των σκαφών συλλεκτιβοποιήθηκε, ενώ τα υπόλοιπα βρίσκονται κάτω από εργατικό έλεγχο.

Έχει ανοίξει όμως ο δρόμος προς την γενική συλλεκτιβοποίηση. Οι ψαράδες προτίθενται επίσης να δημιουργήσουν μια κινητή βιβλιοθήκη.

ντοκουμένα και κείμενα που αφορούν τον αγώνα των κατοίκων χωριών του Στρυμονικού κόλπου ενάντια στην εκκατάσταση της επιχείρησης επεξεργασίας χρυσού T.V.X GOLD (πηγές: εφημερίδες "ΑΛΦΑ" και "ΚΟΝΤΡΑ")

17 Οκτώβρη: Άρριες συγκεντρώσεις των κατοίκων με την αστυνομία. Γενικός ξεσηκωμός των χωριών. Η εταιρία στέλνει τηλεγράφο στην κυβέρνηση για να λύσει την πολιιορκία μερικές 23 Οκτώβρη. Τα χωριά σε γενική επιφυλακή. Οκτώβρης-Νοέμβρης: Η τοπική εξουσία συμβάλλει με την κυβέρνηση να μεταφερθούν οι εγκαταστάσεις μακριότερα από αυτά τα χωριά. Ο κόσμος αντιστά και συνεχίζει τις βαρδιές στα φυλάκια

Προς τη Δημοκρατική
γνώμη της Ελλάδας
και τους κατοίκους
Στρατημονικού Κόλπου

Η μισή αλήθεια

είναι το ολοκληρωμένο ψέμα

ΡΟΖΑ ΛΟΥΞΕΜΠΟΥΡΓΚ

Κακέτυπα αντίγραφα των κερπισίων εφημερίδων, τα τρία τοπικά μηνιαία έντυπα διεκδικούν μια σημαντική θέση σε ένα ομιχλώδες τοπίο κοινωνίας όπου τα πάντα σχεδόν εκφεύγουν από λίγους, είτε οικονομικοί προστάτες είναι είτε πολιτικοί προαχθέντες, οι οποίοι φτάνουν με τη φωτογραφία τους, το άρθρο τους τη συνέντευξη τους στη δρομολογημένη μας αβουλισία και άγνοια. Το κυρίαρχο πολιτικό θέ(α)μα με πηχάιους τίτλους για γεγονότα στα οποία υποβόσκουν ανταγωνισμοί προσώπων, κομμάτων, παραχόντων και πάντα όσον αφορά τους θεσμούς της διαμεσολάβησης παρασκηνιακές τριβές και συγκρούσεις.

Ειδησεογραφία στη χειρότερη μορφή της. Κοσμικές σελίδες... ο κόσμος και η κα τάδε... ως μέσο προώθησης προσώπων και εισβολής τους στη δημόσια ζωή. Τα πρόσωπα που προβάλλουν γίνονται πιο οικεία λειτουργώντας δραματικά σ' αυτό που ονομάζεται "κοινό συναισθημα". Γάμοι, κηδείες, βαφτισια, μνημόσυνα, παράτες, πανηγύρια είναι πεδία όπου κινούμενοι σ' αυτά κι αποκαλύπτοντας την ασημαντότητά τους, γίνονται άρθρα χτυπητά φωτογραφίες, δημόσιο θέμα. Οι "μικροί" μεγαλώνουν κι οι "μεγάλοι" μικραίνουν σ' αυτήν την "άγια" τοπική κοινωνία. Ο γείτονας με το σπουδαίο κουμπάρο και τη νύφη που ο χαμπρές του κουνιάδου της είναι ανεψιός του θείου του ιδιαιτέρου του κυρίου τάδε, ζαφνικά γίνεται κάτι παραπάνω. Η ανθρώπινη ζωή γίνεται μετριοψήφια αξία, οικονομική μονάδα, κάτι σαν ακαλύ-

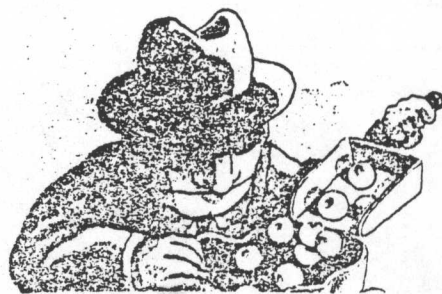
Πες ψέματα

κατι θα μείνει

ΓΚΑΙΜΜΕΛΣ

στη επιταγή. Οι σελίδες των εφημερίδων οι οποίες ευφημίζονται Σαρωνικό Βήμα, Καλαυρία, Διανθός έχουν την τιμητική τους σ' αυτόν τον ανθρώπινο διασυρμό.

Από την άλλη, μικρά σχόλια, υπονοούμενα, πηχάια ερωτηματικά (των τύπων... "τα ξέρουμε όλα") ανώνυμα για ανώνυμους γνωστούς-άγνωστους, σκανδαλολογίες απευθυνόμενα στο παρασκηνίο μιας κοινωνίας που όλα τα καταλαβαίνει όλα τα ξέρει και για τίποτα δεν μιλά. Πρόκειται για την εκφασίζουσα υπόγεια δυναμική του έντυπου μαζικού λόγου ο οποίος τείνει να μετατρέψει την υπόνοια σε πραγματικότητα, το πιθανό σε σίγουρο, τη χυδαρότητα σε κοινωνική κριτική και το ψέμα σε μια απάνταχτη αλήθεια. Είναι και παραμένει επικίνδυνη αυτή η ιδεο-πρακτική στο βαθμό που δεν εγείρονται δημόσιες αντιστάσεις, δεν υπάρχουν ανοιχτές κοινωνικο-πολιτικές διαδικασίες για τα κοινά και ο δημόσιος λόγος παραμένει έκλειστος στα καφενεία, τις παρέες αναπαράχονται τη μιζέρια. Τα έντυπα αυτά έχουν τη δυνατότητα να εστιάσουν μερνού-νοντας μέρος της πραγματικότητας να αποκρύψουν την ολότητα. Με τον ίδιο τρόπο που αναδεικνύουν, καταδείχνουν.

Η είδησηγραφία των τοπικών εντύπων με κυρία αναφορά στα έργα, ταυίζεται σχεδόν με τα πρόσωπα (π.χ. παιδεία - Μαρωήτης, Ερόμος - Μπετενιώτης κλπ) και με τις ιδιότητες τους (π.χ. πρόεδρος, δήμαρχος, βουλευτής, σύμβουλος, νομαρχης κλπ), και τα οποία έργα θεωρούνται προσωπικά επιτεύγματα. Ο γνωστός επίλογος "κάτι πρέπει να κάνετε κύριε τάδε" "ευχαριστούμε κύριε δεινά" δεν μπορεί παρά να υποβιβάζει την ευθύνη των πολιτών - κομμάριων απέναντι στην ευθύνη των εργολάβων της δημοκρατίας - επαγγελματιών πολιτικών εκυνδύσσοντας στα ύψη το ρόλο τους να αποφασίζουν για όλους μας. Μιλάμε δηλαδή για μια πληροφόρηση ως μέτρο επιβεβαίωσης της ευρυθυμίας των κυρίαρχων θεσμών και της κοινωνικής συνείδησης από την άλλη. Η καταναλωση της ελεγχόμενης πληροφόρησης - αν μη τι άλλο - καταδεικνύει το γεγονός ότι ο ίδιος ο τόπος που ζούμε βρίσκεται στο πεδίο αποφάσεων ολίγων κι όχι στα δικά μας χέρια. Η εργολαβία πληροφοριών από ιδιοκτήτες εντύπων αναδυόμενους από τα σπλάχνα της ιεραρχημένης μας μικρής κοινωνίας είναι μια τροχοπέδη απέναντι στην ανάπτυξη των ευθύνών μας ως πολίτες

που μοιράζονται κι όχι εκτελούν αποφάσεις. Κι εκεί βρίσκεται η διαφορά με τα πανελλαδικά έντυπα στην εν δυνάμει αμεσότητα.

Συμπερασματικά λοιπόν:

- α) λειτουργούν ως υποκατάστατα του δημοσίου τοπικού λόγου έχοντας ως άλλοθι το "θήμα" για "τον καθένα"
- β) ελέγχουν την πληροφόρηση (παροχή μισής αλήθειας) δικάζοντας, νομοθετώντας και εκτελώντας εξ απαλών ονύχων.
- γ) αποτελούν ένα από τα ουσιαστικά σκαλοπάτια του επ. ευζών η όχι πολιτικού ο οποίος όσο "μεγάλος" και να είναι ποτέ δεν πάει λαχανιασμένος να ασχολείται με τα ζητήματα της τοπικής κοινωνίας προς άχραν ψήφων.
- δ) Είναι τοποτηρητές εν μέρει του συστήματος διαμεσολάβησης το οποίο κατ'εξοχήν οικείο και πλέον προσιτό.

Ε) Λειτουργούν αποφασιστικά - κι όχι απλώς βοηθητικά - στην προώθηση προσώπων και τοπικών παραχόντων

Υ.Γ. Το σχέδιο για τον τοπικό τύπο αφορά και τη "νέα" εφημερίδα "Ανοιχτοί" ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

Εκπαίδευση:

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ
ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Κουδούνι: ωρολόγιο πρόγραμμα

Ο Έντυ Τομσον στην εργασία του «χρόνος, εργασιική πειθαρχία και βιομηχανικός καπιταλισμός πραγματοποιώντας μια σίφη αναφορά στις αγροτικές/προβιομηχανικές κοινωνίες αναφέρει: «Αυτός ο τρόπος μέτρησης του χρόνου λέγεται μέτρηση" με βάση τη δουλειά που πρέπει να γίνει". Τον συναντούμε κυρίως στις αγροτικές κοινωνίες αλλά ο ρόλος τους είναι σημαντικός και στις χωριάτικες και οικιακές βιοτεχνίες. Μπορούμε να κάνουμε τρεις παρατηρήσεις για αυτήν τη μέτρηση" με βάση τη δουλειά που πρέπει να γίνει. Πρώτον, ο άνθρωπος καταλαβαίνει πιο εύκολα αυτήν τη μέτρηση

από τη μέτρηση σε μονάδες χρόνου. Δεύτερον, σε μια κοινότητα στην οποία επικρατεί "μέτρηση με βάση τη δουλειά που πρέπει να γίνει" ο διαχωρισμός αναμεσα σε εργασία και ζωή

δεν είναι τόσο έντονος. Οι κοινωνικές σχέσεις και η εργασία εμπλέκονται: η εργασίακή μέρα επιμηκύνεται ή επιβραχύνεται ανάλογα με τη συγκεκριμένη δουλειά και δεν έχει τη σύγκρουση αναμεσα στο να εργάζεσαι και στο "να περνάς τη μέρα σου". Τρίτον στα ματια των ανθρώπων που είναι συνεισμένοι στο χρόνο του ωρολογίου αυτή τη στάση απέναντι στη δουλειά φαίνεται να τη χαρακτηρίζουν η σπατάλη και η αδιαφορία απέναντι στο χρόνο». Τι έχει απομείνει για να καταλάβουμε ότι «το ρολόι δεν μετρά απλώς τις ώρες αλλά συγχρονίζει τις δραστηριότητες των ανθρώπων»? Η πειθαρχία, η ομοιομορφία, η υποταγή στην ετεροκαθορισμένη μέτρηση του χρόνου αντικατοπτρίζει την υποταγή στην εξουσία και στις επιλογές της. Η μέτρηση αυτή αποτυπώνει την υπαγωγή του ανθρώπου σε δραστηριότητες οι οποίες χαρακτηρίζονται από ανία, νευρωση, νωθρότητα, από την αφόρητη αίσθηση του να μην ξέρεις τι κάνεις, για ποιο λόγο το κάνεις, τι εξυπηρετεί, από ελλείψη χαράς, ευεξίας, παιχνιδιού, απόλαυσης, εχρήχρησης. Ο συγχρονισμός συντονίζοντας την ομοιομορφία της δουλειάς είναι ο χρόνος ο κοινός σπου ο καθένας μέσα σ' αυτόν πιστοποιεί την ανυπαρξία του, εναποθέτει ψυχή, σώμα, πνέυμα σε μια ανέξεκτη διεργασία που καθιστά το χρονόμετρο

*Λούις Μαρφόρντ: «Τέχνικες και Πολιτισμός

Το σύμβολο της ιεραρχημένης ζωής

Εργαζομύ, επιστάτη, αφεντικό.

Ετσι, και στο σχολείο, πρωτότοκο παιδί της βιομηχανικής αλλοτριωμένης εργασίας, δεν θα μπορούσε η μέτρηση του χρόνου να ήταν διαφορετική. Οι δραστηριότητες στο χώρο των εκπαιδευτηρίου συκλίνουν στην ηθική" της εργασίας που επιβάλλεται να γίνει" σε μια εκ των ανώθεν διευθέτηση χώρου και χρόνου. Δραστηριότητες οι οποίες ξεκομμένες από τα αληθινά και στην πραγματικότητα ενδιαφέροντα αλλά και τις ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών, υποταχμένες σε μια προδοτή της "παιδικότητας" ενός κοσμου κανονικοποιημένων ενήλικων έχουν την τύχη τους μοιραμένη στις δύο όψεις ενός οβόλου: Στην **άσκηψη παράταση** (του χρόνου που επιβάλλεται) και στην **απότομη διακοπή** (της εργασίας που επιβάλλεται να γίνει)

Αρχές του 19ου αι. Γελοιογραφία, χαρακτηριστικό του Γκυστάβ Ντορέ με τίτλο: "Οι κύριοι ρυθμίζουν τα ρολόγια τους με τον κανονοβολισμό στις δώδεκα το μεσημέρι"

Ναι, λοιπόν, ο Φαέθωνας με τη μορφή ενός ελβετικού SWATCH και με την εφιαλτική φωνή της χυναίκας που λέει την ώρα στο 141 για το ελληνικό GRENWITCH, πραγματοποιεί για χάρη των συγχρονισμένων πατέρα του ήλιου-κόκορα την περιφημη πειθαρχημένη διαδρομή αναμεσα στις 8 και 1 το μεσημέρι με τις προδιεγραμμένες στάσεις. Σήμερα στην έσκη του

«Αυτώντων» καταναγκασμόν (ή αλλιώς τον καταναγκασμό εκμερέως του αυτώντων) ίσως είναι πολύ ξινό και στίφο να ακούσουμε τα λόγια του Αιδεσιμότατου Τζ. Κλάιντεν στο φυλλάδιό του «Φιλικές παρααινέσεις προς τους φτωχούς» (του στυλ τα λέμε για αυτούς για να τα λάβουν υπ' όψη τους τα αφεντικά): «Εκεί (δηλ. στο σχολείο) οι μαθητές πρέπει να σηκώνονται νωρίς το πρωί και να ακολουθούν ένα αυστηρά καθορισμένο ωράριο». Ο ίδιος, παραπονούμενος ότι οι δόξοι του Μαντσεστερ ήταν χειρότεροι από συμφορές αλανιών έπρεσε πως όχι μόνο έχαναν την ώρα τους «αλλά αποκτώνταν την (κακή) συνήθεια να παίζουν (!!!)». Τρία χρόνια αργότερα, το 1786, ο συνάδελφος του, εν θείω, Ουίλιαμ Τάρνερ εκχωμάζοντας τα σχολεία του Ράικς έγραψε ότι «τα παιδιά είχαν γίνει πιο πειθήνια και πιο υπάκουα και λιγότερο καυχατζηδικά και επιθετικά». Στα καθημερινά σχολεία των Μεθοδιστών, στο Γιορκ, οι διδάσκοντες πληρωναν πρόστιμο όταν δεν ήταν στην ώρα τους ενώ ο πρώτος κανονισμός που έπρεπε να αποστηδίσουν ήταν: «Πρέπει να βρίσκομαι στο σχολείο λίγα λεπτά πριν τις 9:30» (Σήμερα ακόμα πιο νωρίς ξεκινάνε τα μαθήματα). Η δε ποινή για τους μαθητές οι οποίοι αργούσαν ήταν η τοποθέτησή τους στο τέλος της σειράς στην καθημερινή παράταξη του σχολείου. Σήμερα στις φυλάκες της

Αλαμπάμα (Ε.Π.Α.) σ' ένα πιλοτικό πρόγραμμα συντομεύσης της αποφυλάκισης το οποίο και εφαρμόζεται έχει ως βασικό του παιδαγωγικό του κανονισμό - προς γνώση και συμμόρφωση - να αναγράφεται σε κεντρικό σημείο του προαυλίου το όνομα του πρώτου και τελευταίου κρατούμενου ο οποίος θα προσέλθει την ώρα της πρωινής αναφοράς. Η σύγκριση ανάμεσα στο σχολείο - φυλακή/εργασία/στράτο εγκατείνεται από το στοχασμό για μια κοινωνία δίκαιη, ελεύθερη, παίγνια. Το ενδιαφέρον βρίσκεται στην ανάδειξη της ματαιότητας ή της ματαιοπονίας ενός τύπου ζωής - πολιτικού και μιας εκπαίδευσης απορροια κοινωνικής υπαγωγής που αναδεικνύει τη μηδαμινότητα του home clock σε πάγια κοινωνική αξία.

Ο εκπαιδευτής (τικός) ως τοποτηρητής άρχοντας του χρόνου, βενεδικτίνος μοναχός, κορδιστήρι και κορδιστής, μετατρέπει κατά το δοκούν τη διακεκομμένη δραστηριότητα σε απόλυτη αξία. Τα Παν/ωφικά πορίσματα που τόσο ενεργήσαν τους συμπεριφοριστές επιστήμονες δεν επαφάν να 'χουν την αξία τους. Το κουβούνι είναι το φωτάκι που αναμμένο κάνει τα

Χαρακτηριστική απίσσα του εργατικού κινήματος στα 1924. Αγώνας να κερδίσει χρόνο για τους ανθρώπους, αγωνας για τη ζωή. Σήμερα;

σάλια του σκύλου να τρέχουν. Αναμεσα από δυο
κουδούνισματα συνοδεύεται η αντανάκλαστική
άνοδος και πτώση του ενδιαφέροντος για όσα
βιώνεται με το σταγονόμετρο και που έντεχνα
και ισοβίως διαχωρίζεται?

το παιχνίδι και η γνώση.

Εδώ και τώρα αποδεικνύονται πως και
τα δυο σήμερα είναι αναγκαία μέσα
στο σχολείο γιαυτό
και κάθε αντίδραση σ' αυτήν την ψευδίστατη
ομολόγηση της ύπαρξής τους εκτός από συνήθη,
μάταιη είναι **πάντα δίκαιη**.

**Κι έτσι, ο θεός ήλιος ακίνητος,
σα χείωση ηλεκτρική,
κομπάρσος μιας ανθρωπομηχανής
που-αλλά-τη ζεσταίνει
περιμένει
μέχρι
να βροντοφωνάξουμε
για χάρη του
απέναντι
στους
σύγχρονους
λεροεξεταστές :**

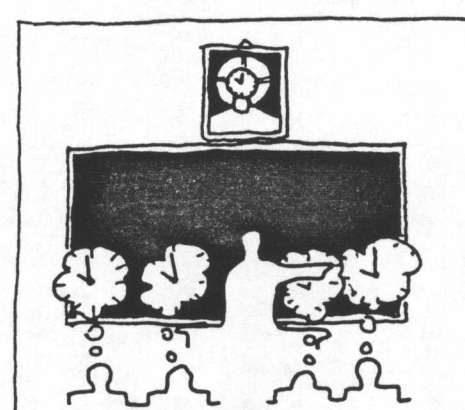
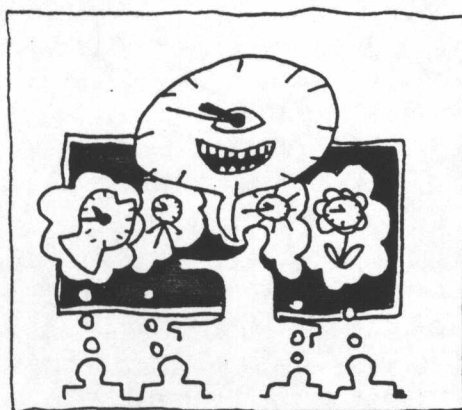
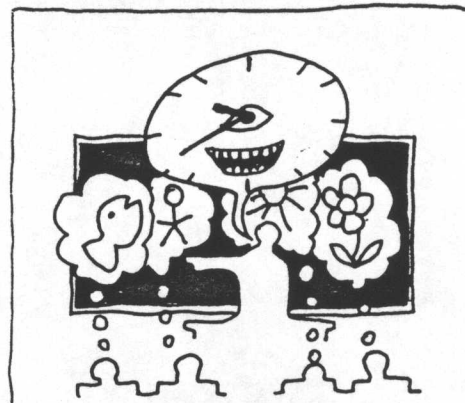
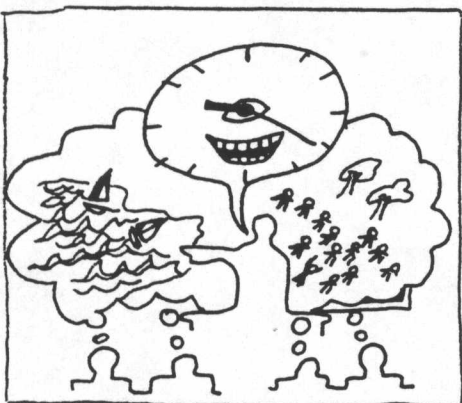
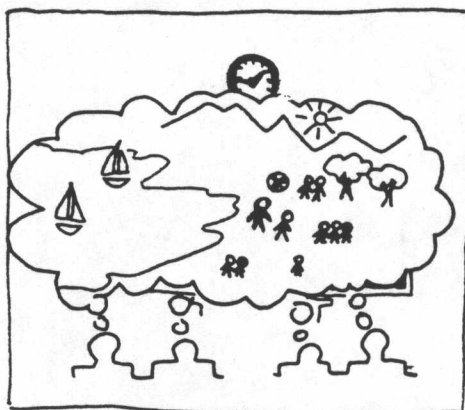
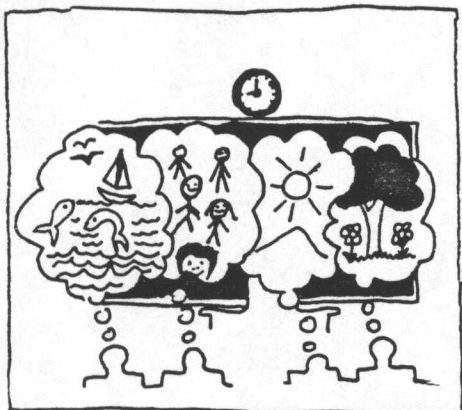
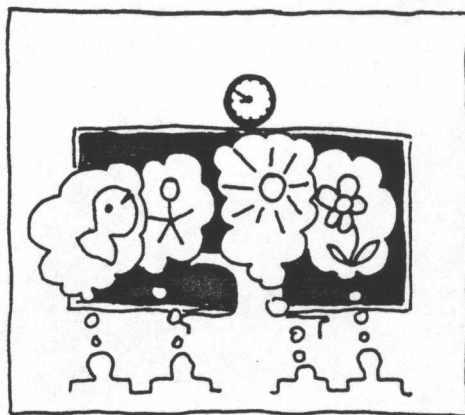
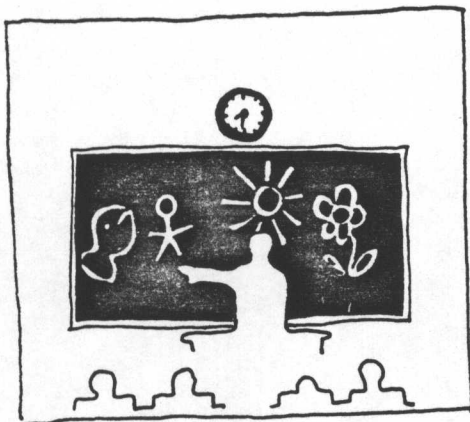
«κι όμως κινείται»

(συνεχίζεται)

ΑΚΤΟ•ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ•ΕΚΤΑΚΤΟ•ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ•ΕΚΤΑΚΤΟ•ΑΜΦΙΣΒΗ

Στις 12 Γενάρη '98 οι μαθητές του Τεχνικού Λυκείου Γαλατά κατέλαβαν το σχολείο τους με
αιτήματα τα οποία είχαν ως αιχμή το θέμα της υποβαθμίσως του πωκίου και της καταργήσως
των Τ.Ε.Λ. Την επόμενη οι μαθητές του Γυμνασίου το οποίο και συσχετίζεται με το Τ.Ε.Λ.
ακολούθησαν με παρόμοιο τρόπο και ανάλογα αιτήματα. Παρόλο τον ανυδραστικό χαρακτή-
ρα κάποιων από τα αιτήματα που τέθηκαν (π.χ. να χωριστεί το προαύλιο για τους μαθη-
τές των δυο σχολείων - μάντζες και κάγκελα παντού ;;; - ή για καλύτερο καθορισμό
των τουαλετών - έχουν πράγματι ανάγκη από περισσότερους σκλάβους για αυτήν την
εργασία ;;; -) η κατάληψη ήταν και είναι μια δίκαιη μορφή οικειοποίησης των χώρων
και του χρόνου της καθημερινότητας. Διακόπτει μια απαράδεκτη, βασιλική, δραστηριότητα η
οποία μετατρέπει το χρόνο σε μια ανιαρή κατανάλωσή του, την απόκτηση γνώσεων σε μηχανική
απομνημόνευσή τους, τη λειτουργία του σώματος σε νευρώση, τη χαρά σ' ένα ατελείωτο άγχος.
Είναι στο χέρι όλων των πολιτών είτε λειτουργούν είτε όχι στην εκπαίδευση να παρέμβουν
θετικά και αλληλέγγυα στην κατάληψη έτσι ώστε οι γκετοποιημένοι χώροι και χρόνοι
να γίνονται (μεσα από εκδηλώσεις, αναζητήσεις, ζωντάνια και δημιουργικά αντι-μαθήματα)
χωρόχρονοι ζωντανίας, γνώσης, αισιοδοξίας. 14.1.98

...είστε ελεύθεροι...

Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΤΣΙΤΣΙΚΑ

Ήμουν... Τι ήμουν;

ένα υπερωτικό κλαρίνο του γύφτου πανηγυρτζή
η γάρφαρη δροσιά ψηλά στο δασικό
μια χούφτα λάσπη αποστοργή που μύριζε βροχή μεθυσμένη
και στον ώμο μου ο κούκος των άστρων.

Ήμουν το χρώμα του κάμπου στο σούρουπο
κι ένα χαλίκι θυμωμένο στο μάτι του Δία

Γλιστρούσα με τη νυχτερίδα στη σπηλιά του ποταμού
ξεπαράβγαινα με το χρύλλο

κορόιδευα όλους τους μονογενείς εκτός απ' τον ιππόκαμπο
και γεννούσα αυγά στον αέρα που νομίζε ότι ήταν νεράιδα.

Κι είμαι πιο στιφό απο κυδώνι άχουρο
πιο σκληρό απο βυζαντινή αchioγραφία
πιο ζύλινο απο καλοχέρικο σημαντρο

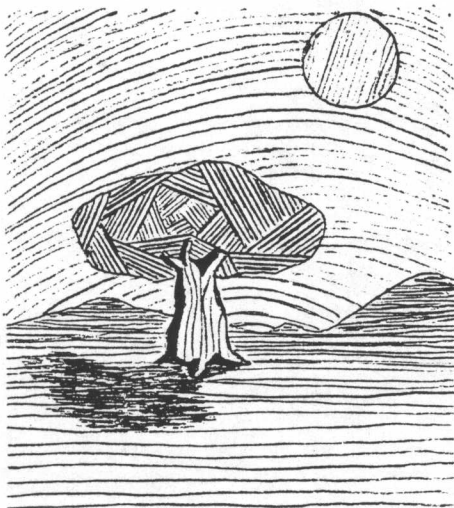
στα χαμαιτυπεία των όρθρων...

Περίμενες ποτέ ότι θα κρυβόμουν σε μια νάυλον τσάντα;

ΠΑΡΟΜΟΙΩΣΗ

Είμαι σαν αζεσουαρ
σαν υδρόψυχο μοντέλο.
Μικραίνω όσο μπορώ
Είμαι κατάσκοπος
στη φάτνη του Χριστού
στο κουκούλι του πεύκου
στο νερό που δακρύζει
στο "φεύγα" που κυλά
και δεν τρέχει.

Σιμώσε κοντά μου
οι ναλοκαθαριστήρες μου θα παίξουν κλαρίνο
μόνο για σένα
που με είπες χούλιγκαν
"γνωστό"-άγνωστο"
και δεν κατάλαβες ότι κοντράριζα
με το αμάξι του χέρου μου

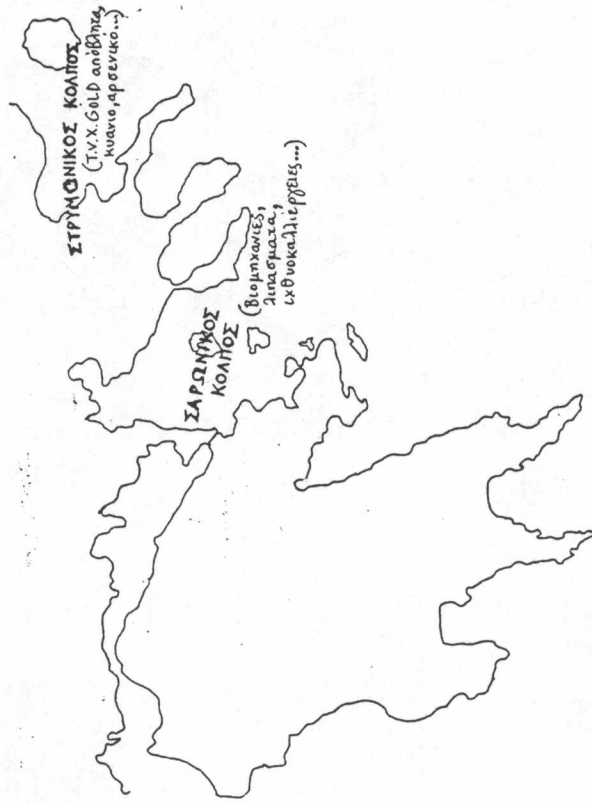

ΣΥΡΡΑΦΗ

Μόνο και μόνο
για να ονοματίζεις τα πράγματα
ήρθες να μου μάθεις. ^{σκοτεινά}
Κι έχω για να πλένω
ότι φοβήθηκα.
Μάλλον αγάπησα
τα ξεθωριασμένα
τα μεταχειρισμένα
τα ξυλωμένα
τα άπλυτα
τη σκουριά
και τις αγκίδες
Το δέντρο που πληχώσαμε
έχινε πέτρινο
θώρακας πάνσεπτος
σιδερένιο φωτοστέφανο
ταπεινό σώμα

Τώρα πια
μπορούμε να αχανακτήσουμε
με όλη μας την ψυχία

Ο Σπρυμονικός κόλπος
είναι δίπλα μας

Αλληλεγγύη στον αγώνα των κατοίκων του Συρμεονικού κόλπου

Ενάντια στα σχέδια του κράτους (υπουργείο Βιομηχανίας, Περβαλλόντος...)
στα σχέδια του κεφαλαίου (εταιρεία T.V.X. Gold...)

የሕዝብ አደጋ

10 χρόνια αγώνες
στα χωριά του Σιτυμονικού κόλπου
(Βαρβάρα, Ολυμπιάδα, Σταυρός, Ασπροβάλτα, Σιτυμόνι....)

7 χρόνια αγώνες
στα χωριά της Περγάμου
έναντια στην εξαθλίωση της EURO GOLD
-θυγατρικής της TVX GOLD

*Όταν επρόκειτο για επένδυση στην Τουρκία ,
του εργοστασίου Εξόρυξης και Επεξεργασίας χρυσού
αυτοί οι οποίοι μιλούν για
"υπερβολικές ανησυχίες των κατοίκων"
της Ανατολικής Χαλκιδικής
μιλούσαν για
"ωρολογιακή βόμβα στο περιβάλλον"
και για
"χρυσό εφιάλτη" στο Αιγαίο.

*Ετσι λοιπον
για την παραγωγή μερκών δεκάδων κιλών χρυσού
θα αφεθούν εκατομμύρια τόννοι
αρσενοπυρίτη, κυανίου, ...
και άλλων επικίνδυνων χημικών ουσιών
στη στερία
και θάλασσα του Στρυμόνα ... *έξου συλλ.*

9 εκέπου συλλογικά
δράσε τοπικά